

MESLEKİ EĞİTİMİN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI **2019**

**2019 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI
BAŞVURU REHBERİ**

Referans No: TR41-19-MEG

MESLEKİ EĞİTİMİN GELİŞTİRİLMESİ

MALİ DESTEK PROGRAMI

2019 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI BAŞVURU REHBERİ

KAR AMACI GÜTMİYEN
KURULUŞLARA YÖNELİK

Referans No: TR41-19-MEG

KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi
16/06/2019, Saat: 23:59

Projeye İlişkin Taahhütnamenin İmzalanması/Teslimi için Son Tarih
21/06/2019, Saat: 18:00

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR.....	3
1. MESLEKİ EĞİTİMİN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI	7
1.1. Programın Gerekçesi	7
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri	10
2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR.....	12
2.1. Uygunluk Kriterleri	14
2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri	14
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu.....	16
2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler	18
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	22
2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler	25
2.2.1. Başvuru Şekli	25
2.2.2. İstenen Belgeler.....	27
2.2.3. Başvuruların Alınması için Son Tarih.....	31
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin	31
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	32
2.3.1. Ön İnceleme	32
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme.....	34
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	36
2.4.1. Bildirimin İçeriği.....	36
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	37
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	37
3. EKLER	43

TANIMLAR

Bu rehberde geçen;

Ajans: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı,

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajansa başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan ve 2014-2023 dönemini kapsayan TR41 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı'nı,

Destek Yönetimi Kılavuzu: Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve Ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, yararlanıcılarla imzalanacak tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,

Eş finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkı,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS): Ajanslar arası uygulama birliğini sağlamak amacıyla Ajansların; yatırım destekleme, proje destekleme, çalışma programı, bütçe, muhasebe, insan kaynakları, performans ölçme faaliyetleri ile ilgili ve ilişkili gerçek ve tüzel kişilerin ihtiyaç duyulan veri ve bilgilerinin muhafaza edildiği, veri tabanı başta olmak üzere iş ve işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesine imkân veren merkezi yönetim bilgi sistemini,

Mali Destek: Desteklenecek proje veya faaliyetlerin gider bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Menfaat ilişkisi: Proje veya faaliyetin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Mesleki Eğitim: Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin; beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme veya kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitim uygulamalarını,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan, Ajans tarafından sağlanan mali desteğin ve sözleşmede belirtilmesi halinde yararlanıcı eş finansmanının aktarıldığı banka hesabını,

Proje Ortağı: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini imzalayan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Sözleşme: Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşmayı ve eklerini,

TR41 Bölgesi: Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyum süreci doğrultusunda, 2002/4720 no'lu kanun gereğince, Devlet Planlama Teşkilatı ve Türkiye İstatistik Enstitüsü tarafından oluşturulan ve üç düzeyden oluşan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre Bursa Eskişehir Bilecik illerinden oluşan Düzey 2 bölgesini,

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru sahibinin yetkili karar organının doğrudan faaliyet desteği başvurusunda bulunmak için belirlediği, başvuru sahibinin beyanını ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi,

ifade eder.

PROGRAM ÖZETİ

Program Adı	Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı	
Programın Amacı	TR41 Bölgesindeki imalat sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması.	
Öncelikler	Öncelik 1: İmalat sanayi çatı kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında iş birliği ve koordinasyonun geliştirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik ortak merkezlerin kurulması, Öncelik 2: İmalat sanayisinin ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik mesleki eğitimde eğitici personel ve öğrencilerden oluşan insan kaynağının niteliklerinin geliştirilmesi, Öncelik 3: İmalat sanayinde meydana gelen değişiklikler ve sektörel talepler göz önüne alınarak mesleki eğitim altyapısının (sınıf, laboratuvar, atölye, makine-teçhizat ve eğitim materyalleri) ve mesleki eğitim modellerinin geliştirilmesi.	
Programın Toplam Bütçesi	17.000.000 TL	
Proje Başına Mali Destek Tutarı	Asgari 100.000 TL	Azami 750.000 TL
Proje Başına Mali Destek Oranı	Asgari % 25	Azami % 90
Süre	Asgari 9 ay , Azami 24 ay	
Uygun Başvuru Sahipleri	• İl Milli Eğitim Müdürlükleri • Meslek Yüksekokulları • MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar • Ticaret ve/veya Sanayi Odaları • Sivil Toplum Kuruluşları • Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri • İhracatçı Birlikleri	
KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi	16/06/2019 Saat: 23:59	
Projeye İlişkin Taahhütnamenin İmzalanması/Teslimi için Son Tarih	21/06/2019 Saat: 18:00	

ÖNEMLİ UYARI: 16/06/2019 tarihi proje dosyasının KAYS Portalına giriş işlemlerinin tamamlanması için son tarihtir ve başvuru dosyasının değerlendirilmesi kaydedilen bu dosya üzerinden yapılacaktır. 21/06/2019 tarihi kaydedilmiş başvuru dosyasına ilişkin taahhütnamenin elektronik olarak imzalanması veya taahhütnamenin ıslak imzalı olarak Ajansa sunulması gereken tarihi belirtmektedir.

MESLEKİ EĞİTİMİN GELİŞTİRİLMESİ

MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Programın Gerekçesi

Rekabetin geliştirilmesine yönelik hazırlanan bütün strateji belgeleri ve planlarda, işgücü nitelik ve verimliliğinin geliştirilmesine yönelik politikalara rastlamak mümkündür. **Avrupa Birliği'nin 2020 Stratejisinde** eğitim, mesleki eğitim ve hayat boyu öğrenme uygulamalarının rekabeti geliştirici özelliği ortaya konulurken, işgücüne yeni beceriler kazandırılarak yeni piyasa şartlarına uyum sağlaması ve istihdam edilebilirliğinin artırılması gerektiği ortaya konulmaktadır. **Onuncu Kalkınma Planında** da "nitelikli insan, güçlü toplum" ekseninde işgücünün eğitim düzeyinin yükseltilerek istihdam edilebilirliğini artıracak ve işgücü piyasasının talep ettiği becerilerin kazandırılması için yaşam boyu eğitim faaliyetlerinin önemi ve işgücü politikaları ile sektörel uyumun sağlanmasına yönelik politikaların gerekliliği vurgulanmaktadır.

2019-2021 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Programda ise mesleki eğitimde üretim bazlı yaklaşıma geçilerek, sanayinin ihtiyaçları ve dijital dönüşüm hedefleri çerçevesinde yenilikçi okul-sektör iş birliği modelleri kurulacağı üzerine vurgu yapılmıştır. Diğer yandan ekonomik hedeflerle uyumlu olacak şekilde mesleki eğitim kurumlarının kurumsal kapasitelerinin geliştirilecek, tematik meslek okullarının yaygınlaştırılması programda yer alan bir diğer unsurdur.

2014-2018 Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda genç nüfusa sahip Türkiye'de gençler arasında işsizlik oranını düşürmek için mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin artırılması ve iş dünyasıyla mesleki ve teknik eğitim arasındaki bağların daha da güçlendirilmesinin önemli bir adım olacağı tespitine yer verilmiştir.

Millî Eğitim İstatistiklerine göre Bölge illerinde **mesleki ve teknik eğitim net okullaşma oranı** 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı için Bursa'da %49,01, Eskişehir'de %38,07 ve Bilecik'te de %56,83 olarak gerçekleşirken, TR41 Bölge ortalaması ise %43.01 olarak gerçekleşmiştir. Bu değerler aynı dönemde %42,28 olan ülke ortalamasının üstünde olsa da bölgesel açıdan mesleki ve teknik eğitim anlamında gelişime açık bir potansiyel bulunmaktadır. Bu doğrultuda, sahip olunan potansiyelin değerlendirilerek sektöre kazandırılması ile bölgesel katma değer artırılmasına katkı sağlanacağı öngörülmektedir.

Buna rağmen başta özel sektör tarafından vurgulanan ve eğitim kurumları tarafından da dile getirilen mesleki ve teknik eğitimde sektörel ihtiyaçların tam anlamıyla karşılanamaması, bu alanda yapısal dönüşüm ihtiyacını ortaya koymaktadır.

2017 yılı TR41 İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre bölgemizde açık iş oranı % 27,4 iken, Türkiye genelinde % 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Bölgemizde sektörlere göre toplam açık iş sayılarına bakıldığında imalat sektörü ilk sırayı almıştır. Bölgede temininde güçlük çekilen kişi sayısı toplam 9.084 olurken, imalat sektörü 5.316 kişi ile yine ilk sırayı almıştır. İşverenlerin % 70,1'inin ilgili meslekte yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman bulamamasından dolayı çalışan temininde güçlükle karşılaştıkları belirlenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre her üç işyerinden birinin eleman temin ederken güçlük çekmesi işgücü piyasasındaki arz ve talep arasında uyumsuzluk olduğunu göstermektedir.

Buradan hareketle 2014-2023 dönemi için Ajansımız tarafından hazırlanan **TR41 Bölge Planında** "işgücü niteliklerinin ve istihdamın sektörlerin ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilmesi ve geliştirilmesi" küresel rekabetin geliştirilmesi amacına hizmet edecek bir öncelik alanı olarak belirlenmiştir.

Bölgede eğitim kurumlarının teknolojik altyapısının geliştirilmesi, sektörel ihtiyaçların sürekli analiz edilerek eğitim programlarının sürekli yenilenmesi, uygulamalı ve işbaşında eğitimin sektörün ihtiyaçlarına göre şekillendirildiği uygulama merkezlerinin yaygınlaştırılması, özellikle eğitimcilerin ve mevcut işgücünün de kendilerini sürekli yenilemeleri bölge için ön plana çıkan temel gereksinimlerdenidir. Dolayısıyla işgücü niteliklerinin geliştirilmesi, ülke genelinde olduğu gibi TR41 Bölgesi için 2023 yılı hedefleri önceliklerinin başında yer almaktadır.

Bölgemizde de sektörel ihtiyaçlara cevap veren ve sektör dinamiklerine uygun şekilde kendini yetiştiren işgücü gereksinimi başta imalat sanayi olmak üzere birçok sektörde ortaya çıkan başlıca talepler arasında yer almaktadır.

Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'nın amacı; bölgede imalat sanayisinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması olarak belirlenmiştir. Program ile; bölge imalat sanayindeki iş gücü piyasası ile mesleki eğitim kurumları arasında eşgüdümün sağlanması yoluyla mesleki eğitimin kalitesinin artırılması, nitelikli beşeri sermaye yapısının oluşturulması ve kurumlar arası iş birliği kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, programın tasarımında iş gücü piyasası ile mesleki eğitim kurumları arasındaki arz-talep dengesi gözetilmiştir. Bu kapsamda programın çerçevesi belirlenirken Bölgede açık iş alanının en fazla olduğu ve temininde güçlük çekilen meslek grupları ile Türkiye genelinde imalat sanayi için en fazla açık iş olan meslekler değerlendirilmiş, aşağıda belirtilen alanlar öncelikli iş alanları olarak tespit edilmiştir.

Açık İş Alanları	
Ağ Dokuyucu (Otomatik Tezgâh), Ahşap Mobilya İmalatçısı, CNC Freze Tezgâhı Operatörü, CNC Torna Tezgâhı Operatörü, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Elektronik Teknisyeni, Gaz Altı Kaynakçısı,	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Makine Teknolojisi Teknisyeni, Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Mobilyacı, Overlok Makinesi Operatörü, Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Tornacı (Torna Tezgâhı Operatörü)

Kaynak: İŞKUR 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması TR41 Bölgesi Raporu ve Türkiye İmalat Sektörü Raporu

Söz konusu dengenin etkin bir şekilde kurulması ve sürdürülebilmesi adına ise, oldukça geniş bir alana sahip olan imalat sanayi ve mesleki eğitim kurumlarının bölge ekonomisi ekseninde çerçevesi tanımlanmıştır.

İmalat Sanayine Yönelik Bölgedeki Mesleki Eğitim Kurumlarının Alanları		
Mesleki ve Teknik Liseler	Bilişim Teknolojileri, Biyomedikal Cihaz Teknolojileri, Elektrik Elektronik Teknolojisi, Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri, Gemi Yapımı, Gıda Teknolojisi, Moda Tasarım Teknolojisi, İnşaat Teknolojisi, Kimya Teknolojisi, Maden Teknolojisi, Makine Teknolojisi, Matbaa Teknolojisi,	Metal Teknolojisi, Mobilya ve İç Mekan Tasarımı, Motorlu Araçlar Teknolojisi, Plastik Teknolojisi, Raylı Sistemler Teknolojisi, Seramik ve Cam Teknolojisi, Tarım Teknolojisi, Tekstil Teknolojisi, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme, Uçak Bakım, Ulaştırma Hizmetleri, Yenilenebilir Enerji Teknolojileri
Mesleki Eğitim Merkezleri	Elektrik Elektronik Teknolojisi; Elektrik Teknolojisi; Elektrik-Elektronik Teknolojisi; Giyim Üretim Teknolojisi; Metal Teknolojisi;	Mobilya ve İç Mekan Tasarımı; Motorlu Araçlar Teknolojisi; Otomotiv Elektrikçiliği; Otomotiv Mekanikerliği; Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme
Meslek Yüksekokulları	Basım ve Yayın Teknolojileri; Bilgisayar Programcılığı; Biyomedikal Bilimler; Elektrik Enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtımı; Elektrik; Elektronik Haberleşme Teknolojisi; Elektronik Teknolojisi; Endüstri Ürünleri Tasarımı; Endüstriyel Kalıpcılık; Et Teknolojisi; Gaz ve Tesisat Teknolojisi; Gıda Teknolojisi;	Mekatronik, Metalürji, Mimari Restorasyon; Mobilya ve Dekorasyon, Moda Tasarımı Programı; Otomotiv Teknolojisi; Radyo ve Televizyon Teknolojisi Programı; Raylı Sistemler Elektrik ve Elektronik Teknolojileri; Raylı Sistemler İşletmeciliği; Raylı Sistemler Makine Teknolojisi; Raylı Sistemler Yol Teknolojisi;

İmalat Sanayine Yönelik Bölgedeki Mesleki Eğitim Kurumlarının Alanları		
Meslek Yüksekokulları	İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi; İnşaat Teknolojisi; Kimya Teknolojisi; Kontrol ve Otomasyon Teknolojisi; Lojistik; Makine; Resim ve Konstrüksiyon; Malzeme ve Malzeme İşleme Teknolojileri;	Seramik Cam ve Çinicilik; Süt Teknolojisi; Süt ve Besi Hayvancılığı; Süt ve Ürünleri Programı; Süt ve Ürünleri Teknolojisi; Tarım Makineleri; Tekstil; Tekstil Teknolojisi; Tekstil, Giyim, Ayakkabı ve Deri Bölümü; Uçak Teknolojisi.

Programın amacına uygun olarak uygulanmasında mesleki eğitim kurumları, işletmeler ile iş gücü piyasasında etkin olabilecek kar amacı gütmeyen çatı kurum ve kuruluşlar (OSB'ler, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi ve Ticaret Odaları arasında iş birliği geliştirilmesi esas alınmıştır.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'nın amacı; bölgede imalat sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması olarak belirlenmiştir.

Programın öncelikleri,

ÖNCELİK 1

TR41 Bölgesindeki imalat sanayi çatı kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında iş birliği ve koordinasyonun geliştirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik ortak merkezlerin kurulması,

ÖNCELİK 2

İmalat sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik mesleki eğitimde eğitici personel ve öğrencilerden oluşan insan kaynağının niteliklerinin geliştirilmesi

ÖNCELİK 3

İmalat sanayinde meydana gelen değişiklikler ve sektörel talepler göz önüne alınarak mesleki eğitim altyapısının (sınıf, laboratuvar, atölye, makine-teçhizat ve eğitim materyalleri) ve mesleki eğitim modellerinin geliştirilmesi.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Ajans tarafından 2019 yılı mali destek programlarına ayrılan toplam kaynak tutarı **27.000.000 TL** olup, mali destek programları ve sağlanacak destek miktarları aşağıdaki gibidir:

Mali Destek Programının Adı	Destek Miktarı (TL)
Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi	17.000.000
Girişimcilik	10.000.000

Ajans, değerlendirme süreci sonunda gerekli görülen durumlarda program bütçeleri arasında kaynak aktarımı yapabilecektir. Ajans, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullanırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

Asgari tutar	100.000 TL
Azami tutar	750.000 TL

Desteklerin Oranı

Ajans tarafından sağlanacak destek, proje toplam uygun maliyetinin **en az %25'i, en fazla %90'ı** oranında olabilir.

Projenin toplam bütçesinin mali destek dışında kalan tutarı, başvuru sahibi tarafından eş finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2 TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"¹, "Destek Yönetim Kılavuzu" ve "Proje Uygulama Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. **Başvuru Sahipleri, başvuruda bulundukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.**

Ajans, bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2019 Yılı Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında mesleki eğitim kurumları, sanayi çatı kuruluşları ve işletmeler arasında iş birliğinin kurulması ve etkin bir şekilde yürütülmesi için program başvurusunda aşağıda yer alan model önerileri geliştirilmiştir:

Program Başvurusunda Kurulacak İş Birliği Modeli

Modeller	Başvuru Sahibi	Zorunlu Ortak	Zorunlu İştirakçi
Model 1	İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar	Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları, İhracatçı Birlikleri	En az iki işletme ²
Model 2	Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları, İhracatçı Birlikleri	İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar	En az iki işletme

¹ Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği 15 Eylül 2017 tarihinde güncellenmiş olup; 2019 yılı mali destek programlarında yönetmelikte yapılan güncellemeler dikkate alınmalıdır.

² Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik'te tanımlanan mikro işletmeler iştirakçi olarak kabul edilmeyecektir.

Modeller	Başvuru Sahibi	Zorunlu Ortak	Zorunlu İştirakçi
Model 3	Sivil Toplum Kuruluşları (STK)	İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar	En az iki işletme

Model 1:

- Başvuru sahibi: İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar
- Ortaklar: OSB, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları (en az biri)
- İştirakçi: Özel sektörden en az 2 (iki) işletme (mikro işletmeler hariç) ile iştirak geliştirilmesi
- Hem ortaklık hem de iştirak yapısı zorunludur. Bir mesleki eğitim kurumunun sanayi çatı kuruluşları ile ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak veya iştirakçi olarak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Model 2:

- Başvuru sahibi: OSB, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları
- Ortaklar: İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları, MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar (en az biri)
- İştirakçi: Özel sektörden en az 2 (iki) işletme (mikro işletmeler hariç) ile iştirak geliştirilmesi
- Hem ortaklık hem de iştirak yapısı zorunludur. Bir sanayi çatı kuruluşunun mesleki eğitim kurumlarıyla ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak veya iştirakçi olarak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Model 3:

- Başvuru sahibi: Sivil Toplum Kuruluşları (STK)
- Ortaklar: İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar
- İştirakçi: Özel sektörden en az 2 (iki) işletme (mikro işletmeler hariç) ile iştirak geliştirilmesi
- Hem ortaklık hem de iştirak yapısı zorunludur. Bir STK'nın sanayi çatı kuruluşları veya mesleki eğitim kurumlarıyla ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak veya iştirakçi olarak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Uyarı

Her 3 (üç) modelde de mesleki eğitim kurumunun eğitim alanları ile ilgili en az 2 (iki) işletmenin (mikro işletmeler hariç) iştirakçi olarak yer alması zorunludur.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri

- İl Milli Eğitim Müdürlükleri
- Meslek Yüksekokulları
- MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı okul ve kurumlar (Çok Programlı Anadolu Liseleri, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Mesleki Eğitim Merkezleri vb.)
- Ticaret ve/veya Sanayi Odaları
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri
- İhracatçı Birlikleri

Uyarı

Başvuru rehberi "2. Teklif Çağrısına İlişkin Kurallar" bölümünde tanımlanan modellere uygun başvuru yapılması zorunludur.

Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Tüzel kişiliği haiz olması (Kamu kurum ve kuruluşları için bu şart aranmaz),
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması,
- Ajansın faaliyet gösterdiği "Düzey 2" Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi.
- Kurum/kuruluşun proje başvurusunun Ajansa sunulduğu tarihten önce Ajansın faaliyet gösterdiği "Düzey 2" Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde) kurulmuş olması (Şubesi Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 bölgesinde olan başvuru sahipleri için ise şubenin proje başvurusunun Ajansa sunulduğu tarihten önce açılmış olması şartı aranacaktır)

Ayrıca, başvuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya

alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkum olanlar,

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,

ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklerle uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler;,

e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar;

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri³ dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, **yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere** vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden **yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere** sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetine ilgili Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.

h) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde ("Başvuru Sahibinin Beyanı"), Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (h)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

Uyarı

Sözleşme esnasında yukarıdaki koşulların (vergi borcu, SGK borcu, kesinleşmiş haciz işlemi bulunması, Ajansa katkı payı borcu bulunması gibi) **başvuru sahibi ve varsa ortakları** tarafından sağlanamaması durumunda sözleşme imzalanamayacak ve sözleşme aşamasında ortaklıktan feragat edilemeyecektir.

³ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

Uyarı

5449 Sayılı Kanunun 19. Maddesinin (d) ve (e) bendi kapsamında belirtilen Ajans katkı payları ve bunlarla ilgili diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen Belediyeler, İl Özel İdareleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları "Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" uyarınca, BEBKA'dan destek alamazlar. Bu sebeple söz konusu başvuru sahipleri, destek almaya hak kazanırlar ise;

Projeye hak kazanan kurum ile Ajans arasında sözleşme imzalanacağı tarih itibarıyla, ilgili kurumun Ajansa muaccel (son ödeme tarihinde ödenmeyen ödemesi gecikmiş borçlar) katkı payı borcunun bulunmaması gerekmektedir. Muaccel hale geldikten sonra Ajans tarafından İller Bankası'na bildirilen ve İller Bankası'nca takip edilen borçlar muacceliyet durumunu ortadan kaldırmaz.

Başvuru sahipleri ve varsa proje ortaklarının Ajansa katkı payı borcu bulunması, söz konusu kurumların proje başvurusu yapmalarına engel değildir. Ancak, söz konusu kurumların projeye başvuru yapmaları için borçlarını ödeyeceklerine dair Ajansa yazılı taahhütname vermeleri gerekmektedir. Sözleşmelerin imzalanarak Ajanstan destek alınabilmesi için Ajans bütçe paylarının başvuru sahipleri ve varsa ortakları tarafından sözleşme imzalanmadan önce ödenmiş olması gerekmektedir.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahibinin proje ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları harcamalar destek yararlanıcısının yaptığı harcamalarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, **başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini** (SGK ve vergi borçları, haciz durumları vb.) karşılamalıdır.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formunun Bölüm III-2'de yer alan Beyan, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır. Programın öngördüğü işbirliği modeli gereği, istisnai bir ortaklık yapısı geliştirmiştir. Buna göre; Model 1, Model 2 ve Model 3 başvuru yapısındaki uygun ortaklar aşağıdaki gibidir:

Model 1:

- Ortaklar: OSB, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları (en az biri)
- Ortaklık yapısı zorunludur. Bir mesleki eğitim kurumunun sanayi çatı kuruluşları ile ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak olarak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Model 2:

- Ortaklar: İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları, MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar (en az biri)
- Ortaklık yapısı zorunludur. Bir sanayi çatı kuruluşunun mesleki eğitim kurumlarıyla ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak olarak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Model 3:

- Ortaklar: İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulları (MYO), MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar
- Ortaklık yapısı zorunludur. Bir STK'nın sanayi çatı kuruluşları veya mesleki eğitim kurumlarıyla ortaklık kurması zorunlu olup, başka mesleki eğitim kurumlarının ortak dahil edilmesi isteğe bağlıdır.

Uyarı

Mesleki eğitim kurumları dışında uygun başvuru sahibi olarak kabul edilen diğer kurumların yürüteceği projelerdeki temel çıktılarının mesleki eğitim kurumlarında gerçekleşmesi gerekmektedir.

Uyarı

Başvuru sahibi olamayacak kurumların ortak olarak projeye alınmaması gerekmektedir. **Projede uygun olmayan ortakların yer alması, proje teklifinin reddedilmesine neden olacaktır.** Uygun başvuru sahibi/ortak olarak yukarıda belirtilenler arasında yer almayan kurum/kuruluşlar projelere iştirakçi olarak katılabilirler.

İştirakçiler

Başvuru sahibi veya ortak olmayan kurum/kuruluşlar, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, projeye **iştirakçi** olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmeyecektir.

İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdır. Ayrıca başvuru sahibi ve iştirakçiler arasında hazırlanacak olan iş birliği protokolü de başvuru aşamasında sunulmalıdır. Başvuru sahibi destek almaya hak kazanıp, Ajans ile sözleşme imzalaması halinde, iştirakçiler tarafından taahhüt edilmiş katkıları üstlenmek zorundadır.

Programın öngördüğü işbirliği modeli gereği Model 1, Model 2 ve Model 3 başvuru yapısı altında özel sektörden en az iki işletmenin (mikro işletmeler hariç) **iştirakçi olması zorunludur.**

Uyarı

Proje kapsamında öngörülen mal veya hizmet alımları, projeye başvuru sahibi, ortak veya iştirakçi olarak katılan kurum veya kuruluşlar ile bu kurum ve kuruluşlar ile menfaat ilişkisi içerisinde olan gerçek ve tüzel kişiliklerden yapılamaz. Proje ortağı veya iştirakçiden yapılacak mal veya hizmet alımlarına ilişkin maliyetler, Ajans tarafından **uygun olmayan maliyet** olarak değerlendirilecek ve bu harcamalar proje bütçesinden karşılanamayacaktır. Bu nedenle, proje kapsamında kendisinden mal veya hizmet alınması öngörülen kurum veya kuruluşların projeye ortak veya iştirakçi olarak **katılmaması** önerilir.

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Proje kapsamında, bazı mal, hizmet alımı ve yapım işleri faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için satın alma (ihale) yapılması gerekebilir. Bu ihalelerde tanımlanan işler, Proje Uygulama Rehberinde belirtilen satın alma kurallarına uygun olarak seçilen alt yükleniciler tarafından gerçekleştirilir.

Yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişiler, aynı proje kapsamında alt yüklenici olamazlar.

Uyarı

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde başvuru sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler

Süre

Proje süresi en az **9 ay**, en fazla **24 ay** olabilir. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Uyarı

Projeye başvuru girişi yapılırken proje süresinin uzun tutulması tavsiye edilmektedir. Proje faaliyetlerinin projede belirtilen sürelerde tamamlanamaması durumunda Ajans verilen desteğin geri alınması konusunda yaptırım uygulayabilir.

Fuar, kongre, B2B toplantıları gibi tarihleri önceden belirlenmiş olan organizasyon katılımları planlanırken proje uygulama süreleri dikkate alınmalı, proje uygulama süresi içerisinde bu faaliyetler gerçekleştirilmelidir.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği "Düzy 2" Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir. **Proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın mutlaka TR41 bölgesinde kullanılması ve proje çıktılarının TR41 bölgesine fayda sağlaması esastır.**

Örnek Proje Konuları

Başvuru sahiplerine fikir vermesi ve yardımcı olması açısından aşağıda bazı örnek proje konuları verilmiştir. Bu konular, başvuru sahipleri için sınırlayıcı nitelikte değildir. Bunların dışında, programın amaç ve öncelikleriyle uyumlu projeler değerlendirme kapsamına alınacaktır. Sunulan projenin aşağıdaki konular ile doğrudan ilgili olması o projenin destek almaya hak kazanacağı anlamına gelmemektedir.

ÖNCELİK 1

İmalat sanayi çatı kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında iş birliği ve koordinasyonun geliştirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik ortak merkezlerin kurulması.

Öncelik 1 için Örnek Proje Konuları:

- Mesleki eğitim veren kurumlarla imalat sanayisinde faaliyet gösteren firmalar arasında iş gücü havuzu oluşturulmasına yönelik iş birliği ve iletişim modellerinin geliştirilmesi
- Mesleki eğitim altyapısının sanayile iş birliği halinde geliştirilmesi (sanayide yeni teknoloji uygulamalarının yerinde uygulamalı olarak öğrenilmesi vb.)
- İş yeri eğitimlerinin etkinliğinin artırılması için mezun ve sanayicinin etkileşimini artırmaya yönelik uygulamaların geliştirilmesi
- Mesleki eğitim aşamasında öğrencilerin iş dünyasıyla bağını kurarak girişimcilik ve yenilikçilik kapasitelerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi
- Mesleki ve teknik eğitimde başta bilişim vb. sektörlerle işgücü yetiştirmeyi hedefleyen birimlerin kurulması ve geliştirilmesi
- Bölgedeki öncelikli sektörlerle uygun atölye modelleri geliştirilerek bireylerin niteliklerinin ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması
- Mesleki eğitimde alternatif eğitim modellerinin ilgili kurum, kuruluş ve STK'larla işbirliğinde geliştirilmesi
- Sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri bünyesinde ortak eğitim merkezi kurulması
- Mesleki ve teknik eğitimde yenilikçi tekniklerin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine yönelik merkezlerin kurulması
- Sanayinin kümelendiği alanlarda mesleğe yönelik ortak eğitim birimleri kurulması
- Mesleki eğitim aşamasındaki gençlerin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitelerini ve öğretmenlerin mentorlük, koçluk, liderlik becerilerini artırmaya yönelik olarak iş dünyası ile okullar arasında işbirliğine dayalı eğitim ve beceri programları geliştirilmesi

ÖNCELİK 2

İmalat sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik mesleki eğitimde eğitici personel ve öğrencilerden oluşan insan kaynağının niteliklerinin geliştirilmesi.

Öncelik 2 için Örnek Proje Konuları:

- Meslek lise öğretmenlerinin sanayi ile birlikte geliştirilen projelerde mesleki deneyimlerinin artırılması ve teorik ve pratik bilgilerinin geliştirilmesi
- Eğitici personelin sanayiciyle birlikte Ar-Ge ve yenilikçilik konularında ortak projeler geliştirmesi
- Mesleki eğitimde niteliğin artırılması ve yeni yöntemlerin etkin kullanımı amacıyla eğitimcilerin eğitilmesi

- Meslek eğitimi veren kurumlarda eğitim alan gençlerin girişimcilik potansiyelini ortaya çıkarmak ve yönlendirme faaliyetlerini içeren projeler
- Mesleki eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojileri okur yazarlığı gibi becerilerini artırmaya yönelik uygulamaların geliştirilmesi
- Mesleki eğitimde yeni teknolojilerin etkin olarak kullanımının sağlanması

ÖNCELİK 3

İmalat sanayinde meydana gelen değişiklikler ve sektörel talepler göz önüne alınarak mesleki eğitim altyapısının (sınıf, laboratuvar, atölye, makine-teçhizat ve eğitim materyalleri) ve mesleki eğitim modellerinin geliştirilmesi.

Öncelik 3 için Örnek Proje Konuları:

- Yenilikçi üretim metotlarına uygun ve imalat sanayiinin taleplerine cevap veren mesleki eğitim altyapısının (sınıf, atölye, laboratuvar, makine-ekipman, eğitim materyalleri vb.) geliştirilmesi
- İş gücü piyasası ve meslek analizlerine dayanarak mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi
- Mesleki Yeterlilik Kurumu'ndan mesleki yeterlilik belgesi vermek üzere belgelendirme kuruluşu yetkisi almak amaçlı atölye, laboratuvar, sınıf kurulması
- Mesleki eğitimde hizmet kapasitesinin sanayi işbirliğinde ve sanayi uygulamaları göz önünde bulundurularak artırılması (güncel teknoloji makine-teçhizat temini, atölye modernizasyonu)
- Mesleki eğitim merkezi veya eğitim atölyeleri oluşturulması veya buna yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi
- Mesleki eğitimde yenilikçi yöntemlerin adaptasyonu
- Meslek liselerindeki makine tesfiye atölyelerinde günümüz teknolojilerine uyumlu eğitim ortam ve gereçlerinin edinilmesi
- Ulusal ve uluslararası mesleki standartlara uygun mesleki eğitim program önerilerinin geliştirilmesi

Tüm projeler her koşulda mer'î mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,

- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse);
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

Bu program kapsamında bir başvuru sahibi, Ajansa **sadece bir proje** için başvuruda bulunabilir.

Başvuru sahipleri tarafından **birden** fazla başvuru yapılması halinde, başvurunun onaylandığı tarihi ve saati önce olan proje teklifleri dikkate alınır, diğerleri değerlendirme dışı bırakılır.

Başvuru sahibi, **son üç yıl** içerisinde ulusal ve uluslararası (Avrupa Birliği, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, Büyükelçilik hibeleri, TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV vb.) kaynaklardan aldıkları tüm mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadırlar.

Başvuru sahibi, bir proje için başka bir kuruluştan hibe almış ise aynı proje için Ajansa mali destek başvurusunda bulunamaz ve destek alamaz.

Uyarı

"Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajans tarafından sağlanan mali destekler kapsamında desteklenmez. Yatırım Teşvik belgesine sahip başvuru sahiplerinin başvuruda bulunmasında veya destek almasında herhangi bir engel bulunmamakla beraber, teşvik belgesine konu hiçbir harcama (ekipman, makine ve diğer harcamalar) proje kapsamında desteklenmeyecektir. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için Hazine Müsteşarlığına teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yararlanan destekler, ilgili mevzuatı çerçevesinde TİCARET BAKANLIĞI TARAFINDAN tahsil edilir. Bu hüküm 14.4.2011 tarihinden sonra yapılmış olan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanmakta olup, bu tarihten önceki müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri için söz konusu hüküm uygulanmamaktadır. (14 Nisan 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" başlıklı 2011/1597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8. maddesine EK 1. Maddesi)

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil, **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetlere) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS başvuru modülünde yer alan proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Proje bütçesinde tanımlı olması
- Proje bütçesinde yer alan her bir makine, ekipman ve hizmetin ne amaçla alındığı, döviz cinsinden fatura alındıysa bütçeye yansıtıldığı tarih ve kurun belirtilmesi,
- Yararlanıcının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.
- Proje bütçesi TL cinsinden ve KDV dahil olarak hazırlanmalıdır.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

1. Uygun Doğrudan Maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve piyasa fiyatlarına uygun gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

Uyarı

İnsan Kaynakları kalemine yalnızca başvuru sahibi ve ortakları tarafından bizzat istihdam edilecek olan personelin brüt ücretleri yazılacak olup, istihdam edilen kişiye ilişkin olarak başvuru sahibi veya ortaklar tarafından düzenlenmiş olan bordroların Ajansa sunulması talep edilecektir. Ayrıca istihdam edilecek personel için diğer kamu kurumlarının teşvik/desteklerinden faydalanması durumunda, başvuru sahibi ilgili personel için Ajanstan destek talebinde bulunamaz. Başvuru sahibi veya ortaklar tarafından bizzat istihdam edilmeyip, hizmet alımı yolu ile projede teknik ve idari bilgisinden faydalanılacak ve projede yer alacak kişilere ilişkin harcamalar (eğitim, danışmanlık, teknik uzmanlık vb.), bütçede “Diğer (hizmet alımları)” bütçe kaleminde bütçelendirilecektir.

- Projede görevlendirilmiş personelin (mali destek sözleşmesinin imzalandığı tarihten sonra istihdam edilenler) net maaşları, sosyal sigorta primleri (işveren ve işçi kesintileri), ücretlerle ilgili gelir ve damga vergisi, ilgili diğer ücret ve maliyetler (piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır),

Uyarı

Projenin uygulanmasına katılan 657 Sayılı Kanun'a tabi kamu görevlilerinin maaşları eş finansman olarak kabul edilmemektedir.

Teknik ve idari konularla ilgili insan kaynaklarına yönelik yapılacak olan hizmet alımları (eğitim, danışmanlık vb.) bütçede yer alan "Diğer" kalemi altına yazılmalıdır, insan kaynakları bütçe kalemine yazılmamalıdır.

- Küçük ölçekli yapım işleri (inşaat) maliyetleri (**Bu tutar proje bütçesinde öngörülen destek tutarının %30'unu geçemez**) (Küçük ölçekli yapım işlerine, makine veya ekipmanın çalışma alanına monte edilmesi aşamasındaki tadilat, yer açma, onarım, boya, badana, tesisat gibi küçük inşaat işleri dâhildir. Bunların dışındaki yeni bina inşaatı veya inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin büyük yapım işleri uygun maliyet değildir.)
- Denetim maliyetleri⁴ (Toplam 3.000 TL'yi geçemez),
- Yeni ekipman, mal ve hizmet satın alma maliyetleri,
- Projenin ve Ajans katkısının tanıtımı için yapılacak görünürlük faaliyetlerine ilişkin maliyetler (bu giderler, proje toplam bütçesinin %2'sini aşamaz).
- İhale ilan bedelleri,

Uyarı

Yararlanıcı, sözleşme kapsamında temin etmiş olduğu tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini Ajansın genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine ayni ya da şahsi hak tesis edemez ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz. Aksi bir durumun tespiti halinde destek tutarının iki katı tutarında tazminat ödenmesi talep edilir.

Proje uygulama süresini takiben üç yıl içerisinde yapılan denetimlerde, proje kapsamında elde edilen malzeme ve ekipmanın atıl vaziyette bulunduğu Ajans tarafından tespit edilmesi halinde, bunun gerekçesini makul ve haklı nedenlerle ispat edemeyen destek yararlanıcısı, ilgili malzeme ve ekipman için sağlanan desteği yasal faiziyle birlikte ödemeyi beyan ve kabul eder.

⁴ Ajans bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz. Ajans kamu kurum ve kuruluşlarını dış denetim kuralından muaf tutabilir.

Uyarı

Ajansın mali desteği Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 38 inci maddesindeki istisnalar saklı kalmak kaydıyla hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarı aşıldığı zaman ek ödeme yapılamaz. **Proje sonunda, gerçekleşen bütçenin sözleşme bütçesinden fazla olması durumunda bütçeyi aşan miktar yararlanıcı tarafından karşılanır.**

Proje kapsamında yapılacak bütün harcamaların proje özelinde açılacak proje hesabı üzerinden yapılması zorunludur. Bu konudaki tek istisna kamu kurumlarının mevcut personeline yapmış olduğu maaş ödemeleridir. **Proje hesabı dışındaki hesaplardan yapılan ödemeler uygun olmayan maliyet olarak değerlendirilecektir.**

Proje bütçesinde iyi gerekçelendirilmeyen, faaliyetlerle ilişkisi olmayan ve kişisel kullanıma yönelik ofis ekipmanları ve sarf malzemeleri uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olup; bu kalemler bütçe revizyonu aşamasında bütçeden çıkarılabilecektir. Eğer Ajans bütçe revizyonu aşamasında bütçe kalemini çıkardıysa ilgili faaliyetin gerçekleştirilmesi Ajans tarafından zorunlu tutulmayacaktır.

2. Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Sadece ulaşım altyapısı (yol yapımı vb.) ve kanalizasyon yapımına yönelik harcamalar,
- Kamulaştırma bedeli,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları,
- Leasing ve amortisman giderleri,
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir destek programı kapsamında finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları, istimlak bedelleri,
- İkinci el ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,

- Başvuru sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlar için yapılacak ödemeler,
- Binek ve ticari araç alımı,
- Proje kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve fuar katılım giderleri
- Projenin yürütülmesiyle ilgili danışmanlık harcamaları.

Başvuruların değerlendirilmesi sürecinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği Madde 21/12 uyarınca, **Ajans gerekli gördüğü bütçe kalemleri için açıklama talebinde bulunabilir ve bütçe tutarlarını yeniden belirleyebilir.** Bu nedenle, başvuru sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçe kalemleri ve gerekçeleri, KAYS başvuru modülü bütçe formunda ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır. Özellikle götürü maliyetler, teknik danışmanlık maliyetleri gibi maliyetler tek kalem olarak yazılmamalı, alt kalemlerle detaylandırılarak birim ve birim maliyet üzerinden ifade edilmelidir. Ayrıca, bütçede marka/model adı geçmemesine dikkat edilmelidir.

Uyarı

Başvuru Formunda yer verilmeyen ve açıklanmayan bir faaliyete ilişkin bir harcamanın proje bütçesinde yer almaması gerekmektedir. Bu şekilde başvuru formunda yer almayan faaliyetlere ait harcamalar, Ajans tarafından bütçeden çıkarılabilecektir.

Ayni Katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan ayni katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler

2.2.1. Başvuru Şekli

2019 yılı mali destek programlarında başvurular Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden tamamlanacak, başvuru formu ve ekleri ile destekleyici belgeler başvuru aşamasında Ajansa matbu olarak sunulmayacaktır. Söz konusu belgelerin asılları veya onaylı suretleri sadece desteklenecek projelerden sözleşme aşamasında talep edilecektir.

Bir başvuru sahibinin başvuru yapabilmesi için öncelikle <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/> adresine girip **"Başvuru Sahibi"** olarak sisteme kayıt olması gerekmektedir. Sisteme kayıt olan başvuru sahibinin e-posta adresine onay kodu gelecektir. Bu kodun sisteme girilmesiyle birlikte kullanıcı aktif olacak ve sistem üzerinde açık olan teklif çağrılarına başvuru yapabilecektir. Başvurular, KAYS başvuru modülünden yapılacak ve KAYS üzerinden üretilen proje taahhütnamesi e-imza ile imzalanacaktır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esas olup, taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı

hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde Ajansın aşağıdaki adreslerinden birine teslim edilecektir. Başvuru taahhütnamesinin e-imza ile imzalanması veya taahhütnamenin ıslak imzalı olarak Ajansa teslim edilmesi ile başvuru tamamlanmış olacaktır.

Sistemin kullanımı ile ilgili kılavuzlara KAYS'taki yardım sekmesinden ulaşılabilir.

Başvuru formu ve eklerinin (bütçe, mantıksal çerçeve, vb.) mutlaka sistem üzerinden doldurulması gerekmektedir. Elektronik ortamda yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir. Sistem üzerinde ilgili bütün alanlar kılavuza göre doldurulduktan sonra başvuru tamamlama işlemi yapılarak başvuru tamamlanacaktır. Bu aşamadan sonra sistemde yer alan proje üzerinde değişiklik yapılamayacaktır.

Uyarı

Ajansa taahhütname dışında başka bir belge sunulmayacak olması nedeniyle, proje değerlendirmeleri elektronik ortamda sunulan bilgi ve belgeler üzerinden yapılacaktır. Bu nedenle bütün destekleyici belgelerin KAYS'a eksiksiz bir şekilde yüklenmiş olması gerekmektedir.

Önemli Uyarı

16/06/2019 tarihi proje dosyasının KAYS Portalına giriş işlemlerinin tamamlanması için son tarihtir ve başvuru dosyasının değerlendirilmesi kaydedilen bu dosya üzerinden yapılacaktır. **21/06/2019** tarihi kaydedilmiş başvuru dosyasına ilişkin taahhütnamenin elektronik olarak imzalanması veya taahhütnamenin ıslak imzalı olarak Ajansa sunulması gereken tarihi belirtmektedir

Proje Başvurularının Teslim Edilebileceği Adresler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Altınova Mah. İstanbul Cad. 424/4 Buttım İş Merkezi
Buttım Plaza Kat:6 16250 Osmangazi / BURSA

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Hoşnudiye Mh. 732. Sk. No 44/4
Efe Plaza B Blok 2. Kat Tepebaşı / ESKİŞEHİR

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

1.Organize Sanayi Bölgesi, Gazi Bulvarı, No:2, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Merkez / BİLECİK

Sistem üzerinde, başvuru formunda doldurulacak alanlar ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır.

Başvurularınızın sadece yazdığınız bilgiler ve sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Proje başvuru paketi ve destekleyici belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Sahipleri, başvurularının eksiksiz olup olmadığını Başvuru Rehberinde yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Bu kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun **reddine yol açabilir**.

Sunulan bilginin açık ve anlaşılır olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

2.2.2. İstenen Belgeler

Destekleyici belgeler, başvuru aşamasında ve sözleşme aşamasında istenen belgeler olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Sözleşme aşamasında istenen belgeler projenin kabulü halinde kısa bir süre zarfında başvuru sahibi ve ortağından talep edileceği için şimdiden dikkatle incelenmeli ve varsa gerekli ön hazırlıklar yapılmalıdır.

Uyarı

Ajans gerekli gördüğü takdirde sözleşme öncesi ilave belge isteyebilir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Uyarı

Başvuru sırasında sunulması gereken belgelerin KAYS'a yüklenmesi zorunlu olup; dosyalar sisteme yüklendikten sonra başvuru tamamlanabilecektir.

KAYS'a Yüklenmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
1. Sivil Toplum Kuruluşlarının Kayıtlı ve Faal Olduğuna Dair Belge • Dernekler için İl Dernekler Müdürlüğünden alınacak güncel faaliyet belgesi ve güncel dernek tüzüğünü, • Vakıflar için İl/İlçe Vakıflar Müdürlüğü'nden alınacak güncel faaliyet belgesi ve vakıf senedini, • Diğer sivil toplum kuruluşları da güncel tüzük ve faaliyet belgelerini sunmalıdır.	Başvuru Sahibi

KAYS'a Yüklmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
2. Başvuru Sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek ve Ajans'a mali destek talebi sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin yetkili organ kararı (Başvuru sahipleri Şablon A, Proje ortakları Şablon B'deki ifadeyi kullanmalıdır.) Başvuru Sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek yetkili organlar aşağıda belirtilmiştir: • Kamu kurum/kuruluşları için en üst yetkili amir (Başvuru sahibi MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Okul ve Kurumlar bağlı oldukları İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden izin yazısı) • Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları için Yönetim Kurulu • Meslek Yüksekokulları için Yönetim Kurulu • Organize Sanayi Bölgesi Müdürlükleri için Müteşebbis Heyet • İhracatçı Birlikleri için Yönetim Kurulu • STK'lar için Yönetim Kurulu • Dernek ve vakıf şubelerinin, program çerçevesinde, proje başvurusunda bulunmaya, Ajans tarafından desteklenmesi halinde projeyi uygulamaya ve projeye ilişkin belgeleri imzalamaya yetkili olduğunu gösteren Genel Merkez Yönetim Kurulu Kararı	Başvuru Sahibi ve Varsa Proje Ortak(lar)ı
3. Kurum/Kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin isimlerini gösterir belge • Kamu kurum/kuruluşları için tatbiki imza beyanı (Şablon C) • Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları için ilgili yönetim kurulu kararında yetkilendirilen kişi adına düzenlenmiş imza sirküleri • Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları haricindeki başvuru sahipleri için kurumu/kuruluşu proje kapsamında temsil ve ilzama yetkilendirilmiş kişiler için düzenlenmiş noter onaylı imza sirküleri/beyannamesi	Başvuru Sahibi ve Varsa Proje Ortak(lar)ı
4. Başvuru sahibi tarafından proje hesabını kendi adına açma; bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma yetkisine sahip olduğuna dair beyan (Şablon D).	Başvuru Sahibi
5. Ajansa katkı payı borcu olan başvuru sahibi ve proje ortak(lar)ı için katkı payı borçlarının sözleşme imzalama tarihine kadar ödeneceğine dair taahhütname (Şablon E). (Ticaret ve/veya sanayi odaları için geçerlidir.)	Başvuru Sahibi ve Varsa Proje Ortak(lar)ı

KAYS'a Yüklenmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
6. Toplam maliyeti 2.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için; - Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren en az iki, tercihen üç proforma fatura veya teklif mektubu (Her bir proforma faturanın üzerinde hangi bütçe kalemine ait olduğu mutlaka yazılmalı ve KAYS'taki bütçe bölümünde ilgili olduğu kaleme yüklenmelidir.) Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren teknik şartname/teknik özellikler listesi (Proje uygulama döneminde alınacak mal ve hizmetin niteliğinin şartnamede belirtilen kriterleri sağlaması aranacaktır.)	Başvuru Sahibi
7. İştirakçi firmalar için; - Yapılan iş birliği protokolleri (Şablon F), - Oda kayıt belgesi	Başvuru Sahibi
8. Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler	Başvuru Sahibi

Uyarı

1- Başvuru aşamasında fotokopi olarak sunulan belgelerin asılları ya da noter onaylı suretleri destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında sunmaları istenecektir.

2. Projenin hazırlık ve uygulama safhalarından doğrudan sorumlu olan başvuru sahibi ve varsa ortakları tarafından projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü mülkiyet, kira sözleşmesi, izin, ruhsat, yetki vb. belgelerin sözleşme tarihine kadar hazırlanması gerekmektedir.

Projenin Destek Almaya Hak Kazanması Durumunda Sözleşme İmzalanmadan Önce Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren **15 iş günü** içinde destekleyici belgeleri sistemden elde edilen başvuru formu ve ekleri ile birlikte Ajansa teslim eder. Sözleşme imzalamadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine **beş iş günü** içinde yapılacak yazılı bildirimi müteakip **en geç on iş günü** içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmayan başvuru sahipleri destekten feragat etmiş sayılır.

Aşağıdaki liste başvuru sahipleri ve varsa proje ortaklarının ön hazırlık yapmaları amacıyla bilgi için sunulmuş olup, istenen belgelerin tam listesi sözleşmeye davet mektubunda başvuru sahiplerine bildirilecektir. Aşağıdaki liste başvuru sahipleri ve varsa proje ortaklarının ön hazırlık yapmaları amacıyla bilgi için sunulmuş olup, istenen belgelerin tam listesi sözleşmeye davet mektubunda başvuru sahiplerine bildirilecektir.

Sözleşme Aşamasında İstenecek Bazı Belgeler:

1. (Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hariç) Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının sosyal güvenlik katkıları ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerine dair (borç bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına) ilgili ay içerisinde alınmış resmi yazı veya barkotlu internet çıktısı.
2. (Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hariç) Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının ilgili vergi dairesinden alınmış vergi numarasını ve borcu bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına dair son 15 gün içerisinde alınmış resmi yazı veya internet çıktısı. (İlgili kurumlardan alınacak belgeler Başvuru Sahibi'nin ve varsa proje ortaklarının (Merkez ve tüm yasal şubeleri kapsayan) Türkiye genelinde vergi borcu bulunmadığını gösterecek şekilde düzenlenmelidir.)

Uyarı

SGK ve Vergi Dairelerinden alınacak belgeler Başvuru Sahibi'nin ve proje ortaklarının merkez ve tüm yasal şubeleri kapsamı gerekmektedir.

3. Projenin gerçekleştirileceği yerin mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge: Başvuru sahipleri, projenin uygulanacağı arsa, arazi veya binanın mülkiyetinin ve kullanım hakkının başvuru sahibi ya da proje ortağı kurumlara ait olduğunu gösteren tapu, tahsis belgesi veya noter onaylı kira sözleşmesi.

4. ÇED Raporu veya ÇED Raporu'na ihtiyaç olmadığını gösteren ÇED görüş belgesi. (Proje ismi ve numarasının ÇED raporunda ya da ÇED görüş belgesinde belirtilmesi gerekmektedir. Proje ismi veya numarasının ÇED rapor veya görüş belgelerinde yer almaması durumunda söz konusu görüş talep yazısına ilişkin dilekçe örneği talep edilecektir. ÇED raporu alması gereken başvuru sahiplerinin, raporun alınması için gereken sürenin uzunluğunu ve sözleşme imzalamak için kendilerine tanınacak sürede bu belgenin tamamlanması konusunda yaşanabilecek sıkıntıları dikkate alarak, bu konudaki yükümlülüklerini daha önceden araştırmaları tavsiye olunur.)

Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış; ÇED Raporu veya ÇED Görüş Belgesinin aslı veya ilgili kamu kurumu tarafından onaylı sureti sunulmalıdır. Başvuru aşamasında bu belgelerin aslının veya onaylı suretlerinin sunulması durumunda tekrar sunulmalarına gerek yoktur.

5. Başvuru esnasında sunulmadıysa, projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler: Projenin uygulanabilmesi için yukarıda bahsedilen durumlar dışında, yürürlükteki mevzuatlar gereği alınması gereken herhangi izin, ruhsat, yetki belgesi ve lisans gibi belge bulunması durumunda, bu belgelerin sözleşme aşamasında başvuru sahibi kurum tarafından sunulması gerekmektedir.

6. Proje sahibi ve ortaklarının destek almasına bir engel bulunmadığına dair beyan.
7. Başvuru esnasında suretleri sunulmuş olan belgelerin aslı veya noter onaylı nüshaları.
8. KAYS'ta oluşturulan Mali Kimlik Formu, Kimlik Beyan Formu ile Proje Koordinatörü Atama Yazısı, Mali Kontrol Taahhütnamesi, Satınalma Mevzuatı Beyanı, Revize Bütçe ve Sözleşme Genel Koşulları

Not: Başarılı başvuru sahiplerinden Ajansla mali destek sözleşmesi imzalayabilmek için istenecek evrakların tam ve güncel listesine Ajans internet sitesindeki proje uygulama bölümünden ulaşılabilir.

Uyarı

Sözleşme imzalandıktan sonra tahakkuk edecek damga vergisinin ilgili vergi dairesine ödenerek alınacak makbuzun Ajansa sunulması gerekmektedir. Muafiyetlerine ilişkin resmi makamlardan alacağı evrakın Ajansa sunulması gerekmektedir.

2.2.3. Başvuruların Alınması için Son Tarih

Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **16/06/2019, saat 23:59'dur**. Bu tarihten itibaren KAYS üzerinden proje başvuruları kapatılacaktır. Proje başvurularına ait taahhütnamelerin KAYS üzerinden e-imza ile imzalanması veya KAYS'tan alınan taahhütnamelerin ıslak imzalı olarak Ajansa sunulması için son tarih **21/06/2019, saat 18:00'dir**. Son başvuru tarihinde e-imza ile imzalanmayan veya başvuru taahhütnamesi ıslak imzalı olarak Ajansın yukarıda belirtilen adreslerine ulaştırılamayan başvurular hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.

2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, proje tekliflerinin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : proje@bebka.org.tr

Faks : 0224 211 13 29

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde aşağıdaki adreste yayınlanacaktır: **www.bebka.org.tr**

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir başvuru sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

Potansiyel başvuru sahiplerinin teknik anlamda uygun, ilgili ve idari açıdan eksiksiz biçimde proje hazırlamasına katkıda bulunmaya yönelik olarak Teknik Yardım Hizmeti verilecektir. Konuyla ilgili olarak **www.bebka.org.tr** adresindeki Randevu Sistemine kayıt yapılması gerekmektedir.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: **ön inceleme** ile **teknik ve mali değerlendirme**.

2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.
- b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekaletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri Ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

KRİTERLER	Evet / Gerekli Değil	Hayır
1. Başvuru, sistem üzerinde standart formata uygun, Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
2. Başvuru Formu, Bütçe, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş(ler) sistem üzerinde uygun şekilde doldurulmuştur.		
3. Projenin süresi, izin verilen asgari (9 ay) ve azami (24 ay) süreleri aşmamaktadır.		
4. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %90'ından fazla ve %25'inden az değildir.		
5. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından (100.000 TL) düşük ve azami destek tutarından (750.000 TL) yüksek değildir.		
6. KAYS'ta proje başvurusu başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından e-imza ile imzalanmış veya proje taahhütnamesi ıslak imzalı olarak Ajansa sunulmuştur.		
7. Sivil toplum kuruluşlarının kayıtlı ve faal olduğuna dair belge KAYS'a yüklenmiştir.		
8. Başvuru Sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek ve Ajans'a mali destek talebi sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin yetkili organ kararı KAYS'a yüklenmiştir.		
9. Proje Ortağını temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek ve sunulacak projeye ortak olunmasına ilişkin yetkili organ kararı KAYS'a yüklenmiştir.		
10. Başvuru Sahibi ve Ortak Kurum/Kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin isimlerini gösterir belge KAYS'a yüklenmiştir.		
11. Ajansa katkı payı borcu olan başvuru sahibi ve proje ortak(lar)ı için katkı payı borçlarının sözleşme imzalama tarihine kadar ödeneceğine dair taahhütname KAYS'a sunulmuştur.		
12. Toplam maliyeti 2.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için alınacak en az iki, tercihen üç proforma fatura veya teklif mektubu KAYS'a yüklenmiştir.		

KRİTERLER	Evet / Gerekli Değil	Hayır
13. Teknik şartname/teknik özellikler listesi (Uygulama döneminde alınacak makine ve ekipmanın teknik özellikleri ile hizmetin niteliğini belirten belgeler) sunulmuştur.		
14. İştirakçi firmalar için; iş birliği protokolleri ve oda kayıt belgeleri KAYS'a yüklenmiştir.		
15. Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler KAYS'a yüklenmiştir.		

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
Başvuru sahibi uygundur.		
Ortak(lar) ve iştirakçiler uygundur.		
Proje TR41 "Düzy 2" bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde) uygulanacaktır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgili, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır.

Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması

en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır. Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen mali ve işletme kapasitesi bakımından **en az 13 puan (20 puan üzerinden)** ve ilgililik bakımından da **en az 15 puan (25 puan üzerinden)** alması koşulu aranacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU	
Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının amacı ve öncelik(ler)i ile ne kadar ilgili?	10
2.2 Proje, ülkemizin ve bölgemizin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	10
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (Hedef gruplar, nihai yararlanıcılar). Hedef grupların ve nihai yararlanıcıların gereksinimleri net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde ele alıyor mu?	5
3. Yöntem	30
3.1 Faaliyet planı açık ve anlaşılır mı, yöntemler ve sorumlular belirli mi, faaliyetlerle ilgili verilen bilgiler yeterli mi?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5
3.3 Önerilen faaliyet ve yöntemler uygun mu, uygulanabilir mi , hedeflerle ve bütçeyle uyumlu mu?	10
3.4 Ortak(lar)ın ve iştirakçi(ler)in projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5

4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dahil olmak üzere)	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - mali açıdan (<i>destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?</i>) - kurumsal açıdan (<i>faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?</i>) - Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10
5.1 Bütçe kalemleri ile faaliyetler arasındaki ilişki tutarlı mı?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli ve gerçekçi (piyasa koşullarına uygun) mi?	5
TOPLAM PUAN	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da birkaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya başvuru sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Bu rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

Uyarı

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği gereğince, Değerlendirme süreci tamamlandıktan ve Yönetim Kurulu tarafından başarılı projeler onaylandıktan sonra başarısız projelerin tekrar değerlendirilmesi mümkün değildir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **Eylül 2019'dur**. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısı, onay süreçleri ve diğer etkenlere göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren 15 işgünü içinde başvuru sahiplerine başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben **en geç beş işgünü** içinde başvuru sahibi sözleşme imzalamaya davet edilir. Yapılacak yazılı bildirim müteakip **en geç on işgünü** içinde sözleşme imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya Ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 38 inci maddesindeki istisnalar saklı kalmak kaydıyla hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve

yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir. Usulsüzlük tespiti halinde yasal süreç başlatılır ve hibe tutarının destek sözleşmesinde belirtilen oranında tazminat istenir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Sözleşme süresi proje veya faaliyetin yürütülmesini büyük ölçüde zorlaştıran veya geçici olarak imkânsız hale getiren; yargı süreci, beklenmeyen hâl veya mücbir sebepler dışında uzatılamaz.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Mali Destek Ödemeleri: Sözleşmeden sonra destek miktarının %40'ı yararlanıcıya ait (sözleşmede belirtilen) banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Sözleşme imzalanmadan önce yararlanıcının ve projenin risk ve ihtiyaç durumunu değerlendirmek amacıyla, Ajans tarafından ön izleme ziyaretleri yapılabilir ve bunun sonucunda ön ödeme oranı düşürülebilir/yeniden belirlenebilir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler (bir ara ödeme ve bir nihai ödeme), hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödeme destek miktarının en fazla % 40'ı oranında olabilir. Ara ödeme tutarı hesaplanırken gerçekleşen uygun maliyetler toplamı ile hibe oranı çarpılır, bu tutardan ön ödeme tutarı çıkarılarak ara ödeme tutarı bulunur. Her halükarda destek miktarının en az %20'si nihai ödemede gerçekleştirilir. Nihai ödeme mali destek yararlanıcısının projesini tamamlayıp Ajansa proje nihai raporunu sunmasından itibaren 60 gün içinde gerçekleştirilir.. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Ödeme Adı	Ödeme Oranı	Hesaplama Türü	Ödeme Süresi
Ön Ödeme	%40	Risk Değerlendirme	Sözleşme + 45 Gün
Ara Ödeme	Tahmini %40	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 40 Gün
Nihai Ödeme	Tahmini %20	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 60 Gün

Uyarı

Projenin tamamlanabilmesi için, projenin uygulaması sürecinde ve/veya sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi vb. gerekliliklerinin ilgili/yetkili makamlardan alınmış olması gerekmektedir.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra on yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde proje süresince veya proje sona erdikten sonraki on yıl içerisinde yapılabilecek denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Bütün projelerden denetim raporu talep edilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz. Ajans kamu kurum ve kuruluşlarını dış denetim kuralından muaf tutabilir.

Tanıtım ve görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.bebka.org.tr) yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberi"ne uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İşlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63'üncü maddesinde yapılan değişiklik ve Kamu İhale Kurumu Başkanlığının 11.04.2018 tarihli ve 60122325-10367 sayılı yazısında yer alan "Mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir. Ancak, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta ve yüksek teknoloji ürünleri arasından belirlenen ve her yıl ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması zorunludur." hükmü uyarınca mal alımı ihalelerinde yerli istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanacaktır.

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir.

Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Proje Bazında Performans Göstergeleri

Projenin konusu ve faaliyetlerin tamamlanma süreleri dikkate alınarak, proje başlangıcında, proje süresince, proje sonunda ve sonrasındaki üç yıl boyunca ölçülebilir olan aşağıdaki tabloda da verilen göstergelerin KAYS arayüzünün ilgili sekmesinde seçilmesi esastır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte göstergeler seçilmesi gerekmektedir. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir.

Burada seçilecek göstergeler dışında projeye dair ek göstergeler olması durumunda bu ek göstergelerin mantıksal çerçevede belirtilmesi yeterli olacaktır. **Uygulama aşamasında performans göstergelerinin doğrulama kaynakları ile ilgili ilave belge istenecektir.**

KAYS Kodu	Gösterge Adı	Birim	Açıklama
G1	Sürekli İstihdam	Kişi	Bir Yılda Uzun Süreli İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G10	Eğitim Harcamaları	TL	Proje Bütçesinden Düzenlenen Eğitimler İçin Aktarılan Miktar
G2	Geçici İstihdam	Kişi	Bir Yılda Kısa Süreli, Sadece Belirli Bir İşin Gerçekleştirilmesi İçin İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G3	İstihdam Edilen Engelli Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Engelli Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G4	İstihdam Edilen Kadın Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Kadın Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G5	İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi	Faydalanıcı İşletmede Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Genç Sayısı (16-29 Yaş) (Proje Ekibi Dışında)
G6	Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı	Kişi	İstihdam Edilen Lisans ve Üzeri Eğitimli Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G7	Eğitim Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı

KAYS Kodu	Gösterge Adı	Birim	Açıklama
G8	Eğitim Süresi	Saat	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlerin Süresi
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı
K43	Ortaklık Kurulan/İşbirliği Yapılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Ortaklık/İşbirliği Yapılan Kurum/Kuruluş/İşletme (Özel Sektör-Üniversite vb.) Sayısı
K44	Kurulan/Geliştirilen İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen İşbirliğine (İşbirliği Platformu, İşbirliği Ağı, Kümelenme vb.) Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı (Teknopark, Teknokent, İş Geliştirme Merkezi, Merkez, Enstitü, Laboratuvar, Kuluçka Merkezi, İnovasyon ve Teknoloji Transfer Merkezi, Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), Tasarım Merkezi, Teknoloji Danışmanlık Merkezi, Mükemmeliyet Merkezi, Yenilik Aktarım Merkezi vb.) Sayısı
K47	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından (Teknopark, Teknokent, İş Geliştirme Merkezi, Enstitü, Kuluçka Merkezi, İnovasyon ve Teknoloji Transfer Merkezi, Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), Tasarım Merkezi, Teknoloji Danışmanlık Merkezi, Mükemmeliyet Merkezi, Yenilik Aktarım Merkezi vb.) Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı
K48	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı
K51	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı

KAYS Kodu	Gösterge Adı	Birim	Açıklama
S11	Eğitilen Engelli Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Eğitilen Engelli Kişi Sayısı
S12	Eğitilen Kadın Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Eğitilen Kadın Sayısı
S13	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Eğitilen Genç Sayısı (16-29 Yaş)
S18	Düzenlenmiş Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Toplantı, Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay, Organizasyon vs.)	Adet	Proje Kapsamında Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Toplantı, Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay, Organizasyon vs.)
S32	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Mesleki Eğitim Alan Kadın	Kişi	Proje Kapsamında Faydalanıcılara Verilen Meslek Edindirme Eğitimlerine Katılan Kadın Sayısı
S40	Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyetine (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.) Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyetine (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.) Katılanların Sayısı
S62	Eğiticilerin Eğitimine Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Eğitim Alan Eğitimci Sayısı
S67	Çocuk ve Gençler İçin Hazırlanan Müfredat Sayısı	Adet	Çocuk ve Gençler İçin Hazırlanan Müfredat Sayısı
S68	Mobil Merkez/Atölye/ Destek Odası Sayısı	Adet	Proje kapsamında oluşturulan mobil merkez/ atölye/destek odası sayısı
S69	Teknolojik Altyapısı İyileştirilen Merkez/ Atölye/Destek Odası Sayısı	Adet	Proje kapsamında teknolojik altyapısı iyileştirilen merkez/atölye/destek odası sayısı
S8	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Mesleki Eğitim Alanlar	Kişi	Proje Kapsamında Faydalanıcılara verilen Mesleki Eğitim Desteğine Katılan Kişi Sayısı

Program Bazında Performans Göstergeleri

Ajans, programın tamamlanmasının ardından etki değerlendirmesi yapmak amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerini kullanacaktır. Bu göstergeler başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte olmayıp, bilgi amaçlı sunulmaktadır.

Gösterge Adı	Birim
Sürekli İstihdam	Kişi
Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Mesleki Eğitim Alanlar	Kişi
Mesleki Eğitim Kapsamında Verilen Sertifika Sayısı	Adet
Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - İş - Meslek Rehberliği ve Danışmanlığı Alan Kişi Sayısı	Kişi
Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet
Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet
Teknolojik Altyapısı İyileştirilen Merkez/Atölye/Destek Odası Sayısı	Adet
Yeni Kurulan Ortak Eğitim Merkezi Sayısı	Adet
Yeni Geliştirilen Mesleki Eğitim Programı Sayısı	Adet

3**EKLER****Sistem Üzerinde Doldurulması Gereken Formlar:**

- Başvuru Formu
- Bütçe
- Mantıksal Çerçeve
- Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

Sisteme Bilgi Amaçlı Yüklenecek Dosyalar:

- Destekleyici Belgeler

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 28 horizontal blue or grey lines spaced evenly apart, typical of notebook paper. The lines extend across the entire width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical lines, text, or other markings on the page.

Bursa Merkez Ofis

Altınova Mah. İstanbul Cad. 424/4 Buttim İş Merkezi Buttim Plaza
Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Tel: 0 224 211 13 27 Faks: 0 224 211 13 29
E-Posta: bebka@bebka.org.tr KEP Adresi: bebka@hs01.kep.tr
www.bebka.org.tr

bebka.org.tr